

За наукові КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 17 (676). П'ятниця, 26 травня 1961 р. Ціна 2 коп.

28-го і 29-го травня весь колектив викладачів, студентів і службовців нашого університету виїжджає на весняно-польові роботи в колгоспи.

Допоможемо колгоспникам вберегти врожай від бур'янів!

ЙДЕ ЗАХИСТ

Успіх дипломантів

Який відповідальний момент переживає кожний дипломант, коли він стає за трибуну під час захисту дипломної роботи! Тут виявляється його знання в розробці дослідного матеріалу, виявляється й уміння з'ясувати зроблене.

Таким хвилюючим і разом з тим радісним був для географів день 15 травня. Дев'ятнадцять студентів стаціонара, завтрашніх спеціалістів з фізичної географії, змінюють один одного, звітували у цей день за проведену роботу.

...Члени державної комісії зайняли свої місця. В аудиторії наступила тиша. На збуджених обличчях кожного помітне хвилювання. Невелика пауза, і захист розпочато. Першим на трибуну викликається Георгій Гаркуша. Тема його дипломної роботи «Склад долини Дністра від м. Ямполь до м. Тирасполя» (керівник — проф. І. Я. Яцько). Впевнено і спокійно розповідає Георгій про своє велике дослідження. Змістова робота його прекрасно проілюстрована, представлена фотознімками, номенклатурними картами, гербаріями. І тому закономірно, що члени державної комісії одностайно погодились оцінити дану роботу на «відмінно».

З великим успіхом захистили свої дипломні роботи Неля Біндюговська і Тамара Рибчинська. Обидві подружки провели величезну і цікаву роботу. Вони склали довідникову номенклатурну гідрографічну карту Верхнього і Середнього Побужжя (правобережжя і, відповідно, лівобережжя, керівник — доцент Ф. Є. Петрунь).

Ці роботи теж оцінено найвищою оцінкою.

З надзвичайною старанністю поставилась до дипломної роботи студентка Є. Вергопуло. Гербарій, колекція мінералів, ряд номенклатурних карт — все це було підготовлено дипломанткою до теми «Фізико-географічна характеристика Судакського району Кримської області і розміщення сільськогосподарських угідь» (керівник — доц. Г. Н. Аксент'єв). Ця робота теж була визнана однією з кращих.

Цей список прізвищ можна було б у декілька разів збільшити. Адже оцінкою «відмінно» у цей день було відзначено роботи 14 студентів, оцінкою «добре» — 4; лише одну оцінено на «задовільно».

Це вже можна назвати успіхом!

Г. ЖАКОВ.

Важливий момент

Завершується захист дипломних робіт на історичному факультеті. Більшість студентів захистили дипломні добре. Це результат їх роботи за роки навчання в університеті. Тут вони одержали не тільки знання, але й практичні навички роботи над першоджерелами, архівними матеріалами.

Як кращі відзначені комісією роботи студентів Батуєва, Гетьмана, Молдованової, Лещини, Соколюк та ін. Деякі роботи були рекомендовані до друку через свою наукову цінність.

Так робота студента Гетьмана, написана на архівному матеріалі, показала уміння автора зробити самостійні висновки і узагальнення.

Відродно, що цього року багато заочників написали відмінні роботи на місцевому матеріалі: з історії колгоспів, радгоспів, революційних подій окремих селищ та міст. Треба відзначити роботи Перепелиці «Історія колгоспу «Росія» та Григоренко «Історія сектантства» (за матеріалами Миколаївської області).

Але є й такі дипломанти, наприклад, студенти Дубеняк, Чорний, які написали добрі роботи, але на захисті не змогли обґрунтувати положення, відповісти на поставлені запитання. Робота студента Хейліка не дуже грамотна, а дипломанти — заочники т. Ярошенко і Слепо не змогли дати історичного огляду і критичного аналізу літературних джерел.

Однак ці окремі випадки не можуть зіпсувати загальної картини. Захист дипломних робіт — важливий момент в житті кожного випускника.

О. ДРОЗДОВА.

ГОТУВАЛИСЬ НЕ ВСІ

Настала найвідповідальніша пора в житті студентів — заліково-іспитова літня сесія. З історії КПРС студенти перших курсів вивчали 9 тем програми. З багатьох тем проведено семінари. Вивчаючи першоджерела, студенти склали конспекти, виступали з рефератами на семінарах.

Не всі студенти однаково підготувались до іспитів. Ті з них, хто працював систематично, брав активну участь в роботі семінарів, виступав з рефератами, підготувались краще. Це студенти Горбова, Писарчук, Зенушкіна (філфак), Мороз, Скрипник (істфак) та ін.

Але є студенти, які пропустили багато семінарів, лекцій, не все конспектували. Таким студентам тепер необхідно зробити все, щоб надолужити програне протягом минулого року.

З метою допомоги студентам в підготовці до іспиту з історії КПРС, в кожній групі проводитимуться попередні консультації, будуть організовані систематичні консультації при кабінеті історії КПРС, де кожен студент може одержати відповідь на кожне питання, що його цікавить.

Є. В. ГОРОХОВСЬКА,
доцент.

Працюють добре — вчаться добре

Добре підготувались студенти-заочники філологічного факультету до захисту дипломних робіт в цьому році.

Серед кращих дипломників Т. Зо-

лотарьова. Майже однією з перших вона подала на кафедру свою дипломну роботу. Робота, як відмітили і науковий керівник (доцент Л. С. Терешко), і рецензент

(доцент І. Є. Грицютенко), свідчить про велику сумлінність студентки, вміння користуватися критичною літературою і робити власні ґрунтовні висновки.

Відмінні оцінки на захисті одержали також Г. Коваленок та Л. Люта, які під керівництвом доцента Ф. Є. Ткача написали цікаву і цінну роботу на тему: «Мова ділових паперів Богдана Хмельницького». Ця праця може навіть використовуватись науковцями. Цінні роботи написали і студенти Л. Кривіша, Р. Мацевич, Г. Мельничук та багато інших.

Хороші справи у цих дипломників і на роботі. Відомо, що здібним і старанним працівником зарекомендувала себе вчителька української мови і літератури Бершадської середньої школи робітничої молоді Бершадського району Вінницької області Т. Золотарьова. До того ж, вона здібний партійний працівник. Товаришка Золотарьова працює зав. відділом РК КПУ.

Окрилені першими успіхами на захисті дипломних робіт, студенти-заочники обіцяють успішно скласти державні іспити і працювати ще краще. Це й буде наш гідний внесок на честь XXII з'їзду КПРС.

В. СТАТЬЄВ,
староста VI курсу.

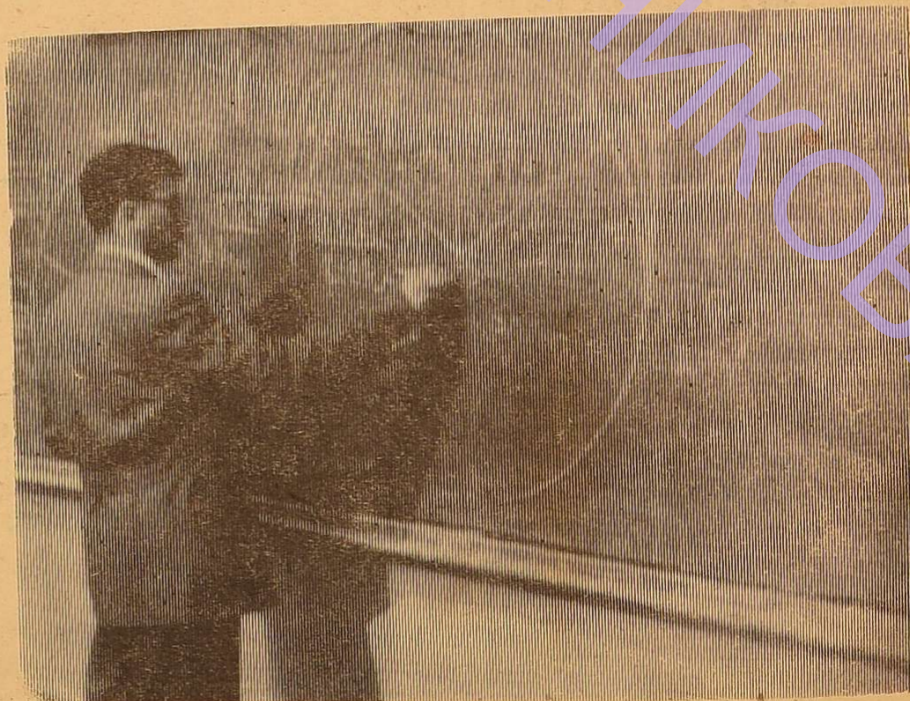
ВЖЕ ВДРУГЕ

16 травня для студентів і аспірантів фізичного та механіко-математичного факультетів В. А. Абалякін прочитав лекцію на тему: «Троянські астероїди». Виклад вівся англійською мовою. Це вже друга лекція з циклу «Лекції інозем-

тема її, так і сама манера викладу.

Після закінчення лекції доповідачеві ставилось багато запитань, які перетворили лекцію у жваву бесіду.

Однак слід пожалкувати, що покищо дуже мало студентів від-

ними мовами», організованого кафедрою іноземних мов разом з викладачами і співробітниками ОДУ.

Лекція з інтересом була прослухана присутніми, чому сприяла як

відують подібні лекції. Вони, мабуть, не усвідомлюють, що це надзвичайно допомагає в оволодінні іноземною мовою.

О. МАНДЕЛЬ.

91 РОБОТА

У цьому році студентами механіко-математичного факультету представлена до захисту 91 дипломна робота. Третина з них припадає на заочне відділення. Порівняно з минулим роком, науковий рівень дипломних робіт помітно зріс; це стосується, зокрема, і до студентів-заочників. Науковий колектив факультету став відповідальніше керувати дипломантами, самі студенти серйозніше поставились до отримання дипломних тем.

Із загальної кількості робіт, заслуханих на засіданнях державної екзаменаційної комісії, на «відмінно» оцінено 22 роботи, на «добре» — 36, на «задовільно» — 30, на «незадовільно» — 3.

Критерієм для високих оцінок робіт були актуальність теми, наявність у них самостійних наукових результатів і добрий захист. Серед таких робіт є багато тем, які стосуються до розв'язання актуальних практичних питань сучасної науки і техніки. Назвемо з них роботу М. Ігнатенка «До питання про тиск газового струменя на клин», В. Низгурецького «Вивчення узагальнених ортогональних поліномів», А. Цикало «Розв'язання систем інтегральних рівнянь режиму, який встановився в теплообміні» та ін. Цей перелік відмінних робіт, які мають актуальне значення, можна значно розширити.

Але на розгляд комісії були представлені роботи і компілятивного характеру. В них є помилки, оформлені вони недбало, не виявляють університетського рівня наукового виховання дипломантів; захист їх проходив на вкрай низькому науковому рівні. Такі роботи представили В. Климович, С. Беспалова, А. Джумига.

Професор В. Котов.

ЗВІТНО-ВИБОРНІ ПАРТЗБОРИ

НА ГЕОГРАФІЧНОМУ

На звітно-виборних партійних зборах географічного факультету з доповіддю виступила секретар партбюро Ю. О. Амброз.

Доповідач підкреслила, що за звітний період на факультеті значно покращилась політико-виховна робота, причому велась політико-виховна робота не тільки в групах, а й в гуртожитку та з деякими студентами індивідуально. Регулярно проводились політгодини, особливо цікаво пройшли політзаняття, присвячені розпаду колоніальної системи в Африці, подіям в Конго, героїчній боротьбі народів Куби за свою незалежність, польоту в Космос першої людини-космонавта Ю. О. Гагаріна. На одному занятті відбулась зустріч студентів з членами бригади комуністичної праці.

Цікавою формою виховання є музичні години. Так, під час однієї з таких «музгодин» другокурсники прослухали «Реквієм» Моцарта, познайомились з життям і творчістю геніального композитора.

Багато уваги індивідуальній роботі зі студентами приділяли агітатори курсів В. П. Мазур, Б. Я. Бурлака, М. О. Мазур, Я. В. Захаржевський. Значну роботу провела серед студентів вечірнього відділу Н. І. Коновалова.

Важливо, що питання про роботу агітаторів, про дисципліну студентів ставилось на засіданні кафедри економічної географії.

1960-61 учбовий рік — перший рік роботи за новим учбовим планом. Вчена рада факультету вважала за необхідне введення деяких нових спецкурсів. І тому партбюро ще більше уваги приділяло учбово-методичній роботі. Але все ж на фа-

культеті були факти порушення дисципліни, пропуски занять і т. ін. Всі ці недоліки дають себе знати під час сесії. Так, в першокурсників слабким місцем залишаються предмети математичного циклу.

Щодо наукової роботи, то на факультеті в цьому році зроблено багато корисного. Вийшли з друку: «Ежегодник географического факультета», серія праць, присвячена роботі Всесоюзної наради з питань зсувів та ін.

Однак на факультеті ще слабо розвивається міжкафедральний науковий контакт. Недостатньо розгорнута підготовка до захисту кандидатських та докторських дисертацій.

Члени партійного бюро подавали певну допомогу комсомольському бюро факультету, але навряд чи ця допомога була по-справжньому повсякденною. Адже не випадково значно зменшилось число географів-учасників університетської художньої самодіяльності, і в цій важливій справі факультет не зберігає своїх добрих традицій.

Виступаючи в дебатах Г. О. Міщенко, Б. Л. Гуревич, Л. Б. Розовський, І. О. Одинцов, З. Я. Березняк, О. М. Смирнов говорили про необхідність зміцнення трудової дисципліни, про виховання комсомольців та безпартійної молоді.

На зборах виступили також проректор по науковій роботі Л. І. Пазюк та член парткому університету І. М. Дузь.

Комуністи геофаку обрали нове партійне бюро у складі: М. І. Блажко, І. О. Одинцов (секретар), Ю. О. Амброз (заст. секретаря), Г. О. Міщенко, Б. Л. Гуревич

КОНФЕРЕНЦІЯ З ПИТАНЬ ХРОМАТОГРАФІЇ

На початку ХХ сторіччя російський вчений — ботанік і біохімік Михайло Семенович Цвет в процесі дослідження складу пігментів рослин розробив метод, який він назвав хроматографічним аналізом.

Хроматографічний аналіз М. С. Цвета в наш час широко застосовується при виявленні та виділенні складових частин суміші пофарбованих речовин; він використовується і в лабораторній практиці, і у виробництві.

На кафедрі аналітичної хімії Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова хроматографічний аналіз широко застосовується в дослідженнях, більшість яких безпосередньо пов'язана з практичними завданнями виробництва.

За ініціативою нашого університету, а також обласного правління ВХТ ім. Д. І. Менделєєва в Одесі скликана республіканська конференція з питань адсорбції і мето-

дів хроматографічного аналізу. Для участі в роботі конференції до Одеси прибули вчені не тільки з міст України (Києва, Харкова, Львова та ін.), але також з Москви, Ленінграда, Мінська, Риги, Тбілісі, Ташкента, Єревана, Талліна і Кишинєва. Тим самим конференція з республіканської переросла у всесоюзну. Для загального керівництва роботою конференції з Москви приїхав голова комісії по хроматографії Відділення хімічних наук АН СРСР член-кореспондент АН СРСР К. В. Чмутов.

Враховуючи, що в цьому році минає 250 років з дня народження великого російського вченого-енциклопедиста М. В. Ломоносова, одеські хіміки присвятили конференцію цій знаменній даті.

24 травня о 16-й годині відбулось пленарне засідання конференції. В її програмі — 90 наукових доповідей.

Професор О. О. МОРОЗОВ, заст. голови оргкомітету.

ОБГОВОРЮЮЧИ ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВСТВА

З 15 по 18 травня на юридичному факультеті проходила міжвузівська науково-теоретична конференція, присвячена обговоренню нового карного і карно-процесуального законодавства. В роботі конференції взяли участь вчені Москви, Києва, Харкова, Воронежа, Одеси, працівники органів юстиції — судді, прокурори, слідчі, адвокати, працівники органів міліції і державної безпеки.

Відкриваючи конференцію, ректор університету професор О. І. Юрженко відзначив значення нового законодавства в боротьбі за зміцнення соціалістичної законності і правопорядку, зростаючий інтерес нашої громадськості до правових проблем і висловив надію, що конференція сприятиме правильному застосуванню нового законодавства і подасть допомогу практичним працівникам у їх діяльності.

Учасники конференції заслухали доповідь доктора юридичних наук професора С. С. Тихенка (Київ) «Відповідальність за злочин проти соціалістичної власності за карним кодексом УРСР», доцента Б. В. Здравомислова (Москва) «Деякі питання карної відповідальності за посадові злочини», кандидата юридичних наук В. В. Труфанова (Воронеж) «Застосування нового законодавства РРФСР в боротьбі з розкраданням соціалістичної власності», кандидата юридичних наук В. Є. Чугунова «Застосування деяких джерел доводів за новим карно-процесуальним законодавством РРФСР» та ін. З доповідями виступили викладачі нашого університету: кандидат юридичних наук К. І. Удалий, кандидат юридичних наук М. А. Нудель, кандидат юридичних наук Т. Ф. Шаркова, старший викладач І. В. Михайлов.

Л. РОЗЕНБЕРГ.

ВИРОБНИЧІ ЕКСКУРСІЇ

Однією з форм зв'язку навчання з життям, з практикою комуністичного будівництва є екскурсії студентів на передові заводи, фабрики, колгоспи і т. д. Велика увага виробничим екскурсіям приділяється на кафедрі політичної економії. Тут тільки за минулий рік проведено 48 екскурсій, у яких взяли участь 2000 студентів III-х і IV-х курсів філологічного, хімічного, історичного, біологічного та інших факультетів.

Екскурсії проводяться з врахуванням профілю студентів: студенти-хіміки познайомились з роботою підприємств хімічної промисловості, біологи відвідали підприємства харчової промисловості, фізики — машинно-обчислювальні станції, філологи побували на книжковій фабриці. Екскурсії, як

правило, мають тематичний характер: «Одеса в 3-му році семиріччя», «Підприємства Одеського раднаргоспу в семиріччя», «Технічний прогрес на заводі ім. Кірова» і т. д., і т. д.

В організації і проведенні екскурсій активну участь брали викладачі кафедри П. С. Самойленко, М. Я. Фіногін, А. О. Мамонтова, зав. кабінетом І. З. Голдовський, агітатори Л. В. Берловська, О. П. Ковальчук, В. П. Дроздовський, З. М. Воля та ін.

Екскурсії сприяли глибшому засвоєнню студентами курсу політичної економії; матеріал, одержаний під час екскурсій, успішно використовувався на семінарських заняттях.

В. СКРИЛЬОВА.

ЗБОРИ ПРОЙШЛИ АКТИВНО

19 травня 1961 р. відбулися звітно-виборні збори партійної організації біологічного факультету. У звітній доповіді секретаря партбюро Л. А. Рябової та виступах інших товаришів були підбиті підсумки діяльності партійної організації з жовтня 1960 р.

Партійне бюро, керуючись рішеннями ХХІ з'їзду КПРС, рішеннями ЦК КПРС про зміцнення зв'язку вузів, шкіл з життям і про посилення ідеологічної роботи, виконало значну роботу по мобілізації і організації комуністів, всього колективу факультету і біологічного саду на виконання завдань, поставлених Комуністичною партією перед вищою школою.

В центрі уваги партбюро і всієї партійної організації була учбова, наукова, політико-виховна, агітаційна робота. Дещо поліпшилась успішність студентів денного відділення, зміцнилась дисципліна, стало менше пропусків без поважних причин. Кафедри стали більше приділяти уваги роботі зі студентами, наукова тематика тісно пов'язана з вирішенням народно-господарських завдань. В 1960—1961 навчальному році було опубліковано 137 наукових робіт, в тому числі монографії М. П. Савчука, В. П. Тульчинської, Р. И. Файтельберга. Більшість наукових робіт мають практичне значення для сільського господарства, медицини.

Велику роль у підвищенні ідейно-теоретичного рівня членів кафедр, у філософському осмисленні біологічних явищ відіграв методологічний семінар, активну участь у якому брали тт. Семенов, Тульчинська та ін. Працював також гео-

ретичний семінар по вивченню історії КПРС співробітниками факультету і ботанічного саду.

На факультеті значно поліпшилась агітаційно-виховна робота. Колектив агітаторів систематично проводив роботу серед студентів: проводились політінформації, співбесіди, відвідувались гуртожитки. Дуже добре працювали і нагромадили значний досвід агітатори Домбровська, Чернищенко, Шапошнікова та ін. Досвід кращих агітаторів популяризувався, проводились семінари агітаторів, наради по обміну досвідом.

Велику роботу у поданні допомоги в'єтнамським студентам провели комуністи Жаренко, Домбровська, Пастерначук, Шапошнікова.

На зборах було відзначено похвалювання культурно-масової і спортивної роботи.

Однак основну увагу комуністи звернули на викриття наявних недоліків, використання прихованих можливостей для підвищення успішності, поліпшення наукової роботи, зростання комуністичної свідомості.

У звітній доповіді і виступах тт. Погрібняка і Флорова вказувалось на низьку успішність на заочному і вечірньому відділеннях. Так, процент невстигаючих студентів на вечірньому відділенні в зимову сесію 1961 р. становив 21,9.

У виступах тт. Шапошнікової і Файтельберга вказувалось на слабку допомогу господарської частини в організації дослідної ділянки.

На недоліках у роботі комсомольської організації зупинились тт. Столяр і Рижков. На жаль, т.

Рижков (секретар комсомольського бюро факультету) не зупинився на основних завданнях комсомольської організації, не зумів проаналізувати причини низької дисципліни окремих комсомольців.

Значне місце у виступах комуністів зайняли також питання створення умов для роботи студентів: усунення занадтого перевантаження студентів, створення умов для самостійної роботи, забезпечення буфету необхідними продуктами і т. д.

У звітній доповіді, у виступах тт. Капустіна, Губського зроблено аналіз культурно-масової і спортивної роботи, вказано на недоліки в роботі редколегії стінної газети.

В роботі зборів взяв участь ректор університету, член парткому О. І. Юрженко. У своєму виступі він поставив перед парторганізацією ряд конкретних завдань, вказав на наявні покішко невикористані можливості, закликав рішучіше боротися за піднесення успішності студентів, поліпшення якості наукової роботи і виховання у колективу факультету комуністичної свідомості.

У прийнятому зборами рішенні сформульовані основні завдання, на розв'язання яких повинні бути змобілізовані зусилля комуністів всього колективу факультету і ботанічного саду.

Наприкінці зборів було обрано партійне бюро у складі тт. П. І. Дмитрашко, І. Д. Капустіна, І. І. Погрібняка, Р. И. Файтельберга, І. М. Флорова. На засіданні нового бюро секретарем обрано І. М. Флорова.

Міжнародний книгообмін

Вчені нашого університету ведуть широку науково-дослідницьку роботу. Для того, щоб вона була актуальною, їм необхідно знати, якими питаннями займаються не тільки вчені Радянського Союзу, але і вчені зарубіжних країн. Тому наша держава не шкодує коштів для придбання видань як країн народної демократії, так і видань капіталістичних країн.

Однією з форм придбання іноземних видань є міжнародний книгообмін. Наукова бібліотека ОДУ систематично надсилає в Албанію, Польщу, Румунію, Чехословаччину, Болгарію, Угорщину, НДР, Китай, Корею, Югославію, Фінляндію, США, Францію наукові праці нашого університету (книгу доц. К. Д. Петряєва «Нариси з історії Німеччини початку ХХ ст.», книгу доц. І. В. Ганевича «Боротьба болгарського народу під керівництвом комуністичної партії за національне і соціальне визволення» та ін.).

В обмін на видання університету бібліотека одержує цінні видання з Бухарестського університету, Слов'янської бібліотеки Чехословаччини, з угорської Академії наук та інших соціалістичних країн. З США бібліотека одержує монографії і записки Каліфорнійського університету, видання Кентукського університету, видання хіміко-реферативної служби США та ін.

Бібліотека може запросити видання різних науково-дослідних закладів. В майбутньому бібліотека розширюватиме свої міжнародні зв'язки.

В. ПАКІНА,
головний бібліотекар
наукової бібліотеки ОДУ.

ФІЗИКИ НАГОРОДЖЕНІ

Сумлінно попрацювали дружинники фізичного факультету. За п'ять місяців 1961 р. дружина зробила 21 рейс, 375 виходів на чергування; зривів чергування не було. За цей час дружинники-фізики мають кілька найхарактерніших затримань порушників.

Добре несуть службу дружинники співробітники фізфаку та Інституту фізики Мохов, Солдатов, Кнаб, Шилін, Герасименко, Сердюк, Дяченко, Вартанов та ін., студенти Кузнецова, Чуришов, Олійник, Макаредей, Годованець, Глухов, Терзман та ін.

За хорошу роботу дружинники фізичного факультету нагороджені почесною грамотою райкому КПУ та райвиконкому Центрального району м. Одеси.

М. ІВАНОВ,
командир дружини.

По одеській затоці

Нещодавно під керівництвом доцента Я. М. Штернштейна студенти першого курсу фізичного факультету здійснили на катері поїздку по акваторії Одеського порту та Одеській затоці.

Студенти прослухали розповідь про революційне минуле одеського порту, про життя порту в роки Великої Вітчизняної війни, про його майбутнє. Це була цікава екскурсія.

В. ТОПОЛЬНИКОВ,
В. ОНИЩЕНКО.

ПІСЛЯ ВИПУСКНОГО ВЕЧОРА

ЖАЛЬ РОЗСТАВАТИСЬ

Нам, співробітникам кафедри органічної хімії, жаль розставатися з теперішніми п'ятикурсниками.

Дев'ятеро з них працювали на кафедрі, дев'ять дуже різних за своїми характерами юнаків і дівчат: нерозлучні, своєрідні подруги Люся Глінська і Люда Кондратьєва, вдумлива Світлана Яблоновська, строга Алла Чекурда, тиха Алла Кір'якова, працелюбні посланці Китаю: Ді Фу-бао, Лу Су-хуа, Ван Цин-тай.

Їх об'єднувало серйозне ставлення до обраної теми диплому, любов до органічної хімії. А головне — дружба, взаємна допомога. Бувало, в кого-небудь щось не виходить, поруч — вісім друзів. Загальними зусиллями роблять експеримент, дивившись, через деякий час прийшли до необхідного результату.

Перші успіхи були радістю для всіх. Ось Алла Чекурда розробляла тему, дуже важливу для господарства — вона вишукувала речовини-консерванти, речовини, які запобігали б псуванню жирів. Домоглася деяких результатів: з своєю роботою вона їздила на наукову студентську конференцію у Мінськ.

Великий інтерес викликала ця робота. Успіх, радість А. Чекурди були радістю і для її товаришів. А як раділи друзі за посланців Китаю, які серйозно, вдумливо розробляли питання, що мали велике практичне значення для підшефного підприємства.

На захисті дипломних робіт приємно було слухати відгуки про наших студентів. Всі члени комісії відзначили велику підготовку, серйозне ставлення до роботи.

Люся Глінська і Люда Кондратьєва, Алла Кір'якова і Світлана Яблоновська, Алла Чекурда і наші китайські друзі — всі вони одержали вищу оцінку — «відмінно».

Це було радістю не тільки для них, але й для нас — керівників.

Мине ще декілька місяців і ті, до яких ми дуже звикли, вийдуть на самостійний трудовий шлях.

До себе на батьківщину поїдуть китайці; в науково-дослідницькі інститути в Уфу і Володимир відправляться Людмила Кондратьєва, Алла Кір'якова, і Світлана Яблоновська, у нас на кафедрі працюватиме Людмила Глінська, одержала призначення до школи Алла Чекурда.

Де б вони не працювали, вони будуть допитливо, серйозно, вдумливо ставитися до роботи, будуть такими, якими ми їх бачили весь цей час.

Нам від усього серця хочеться побажати їм успіхів в самостійній праці.

О. С. СТЕПАНОВА,
доцент кафедри органічної хімії.

ДВАДЦЯТЬ ШОСТИЙ

Нинішній (26-й) випуск хімічного факультету багато в чому відрізняється від попередніх. І справа не тільки в тому, що на цьому курсі навчалися 16 китайських студентів, які всі п'ять років вражали своєю працездатністю, наполегливістю, надзвичайною організованістю і дисциплінованістю, а і в тому, що цей курс був провідним на факультеті не лише у навчанні, але і в громадському житті, був застрільником багатьох громадсько-корисних справ.

Для мене цей курс дорогий тим, що хоча небагато студентів готувалися до педагогічної діяльності, але всі вони дуже охоче йшли назустріч моїм намаганням поживити читання педагогіки, різноманітні методи викладання. Так, студентка Чай І-фей прочитала хорошу лекцію про систему народної освіти в Китайській Народній Республіці, Рудовська познайомила студентів з методами організації розумової діяльності учнів на уроках хімії. Та більш за все жаль розлучатися з п'ятим курсом тому, що на ньому було ядро активістів культурно-масової роботи на факультеті: діяльний культорг Сухокурова, веселий і товариський Ші Чжун-хао, для якого танець — рідна стихія, серйозний і розважливий Ді Фу-бао, Коля Заєць, який багато робив для оформлення наших вечорів, Ван Бао-чень — організатор китайських студентів та багато інших.

І от 15 травня випускники, студенти і співробітники факультету, представники попередніх випусків зібралися в актовому залі, щоб сказати напутнє слово тим, хто виходить на шлях самостійного життя.

До випускного вечора ми почали готуватися давно: закупили пода-

рунки, сувеніри, готували концерт художньої самодіяльності силами студентів свого факультету.

З побажанням творчих успіхів, бадьорості, оптимізму, чесного і самовідданого служіння Вітчизні звернулись до випускників декан хімічного факультету, професор О. О. Морозов, секретар партійної організації О. В. Богатський, доцент А. І. Позігун, О. С. Степанова, першокурсники. Зі словом — відповіддю виступили випускники О. Саватєва і Ван Бао-чень.

Китайські студенти подарували університету вишитий портрет В. І. Леніна, а в дарунок факультету вони піднесли картину.

Потім почався концерт художньої самодіяльності. Важко сказати, хто більше хвилювався: учасники концерту чи глядачі, але відчувалося, що всіх присутніх зв'язує тісна дружба, що всім хочеться, щоб випускники відчували, що ми дуже старалися для них, що нам дуже жаль з ними розлучатися.

Всі номери глядачі сприймали добре — і темпераментний молдавський танець, і мелодійну пісню «Не улетай», але більш за все захопив присутніх спеціально підготовлений до випускного вечора танцювальним колективом нашого факультету «Танець дружби», ініціаторами створення якого були китайські студенти. Друга половина танцю виконувалась під оплески глядачів.

Минув вечір, але в усіх присутніх надовго залишаться в пам'яті ці хвилюючі хвилини. Мені хочеться ще раз побажати нашим випускникам успіхів і щастя і сказати їм на прощання: «Будьте все життя, дорогі друзі, молоді серцем!»

Т. М. ФЕДОТОВА,
член партбюро хімічного факультету.

ЧУДОВА ТРАДИЦІЯ

Щороку в нашому університеті проводяться цікаві вечори, в програмі яких — повідомлення, концерти з виконанням пісень, віршів та скетчів іно-

земною мовою. Вже другий рік великим успіхом користуються вечори радянсько-французької дружби.

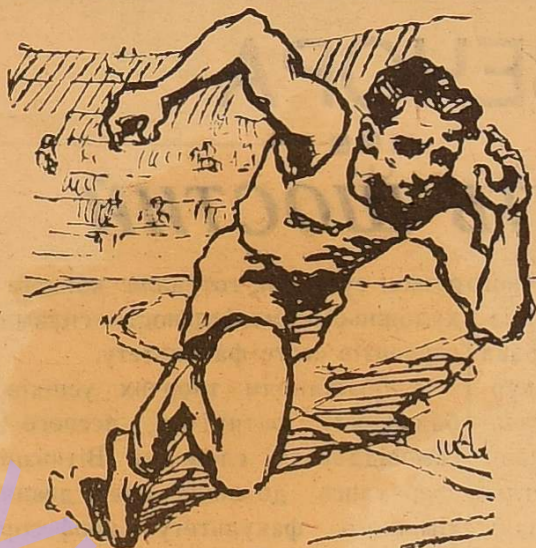
Минулого року такий вечір було присвячено перебуванню у Франції Микити Сергійовича Хрущова, а цього року відзначалось відкриття регулярної морської лінії Одеса-Марсель. Під гаслом «Одеса-Марсель» і пройшов цей по-справжньому масовий вечір; в концерті взяло участь понад 80 чоловік, великою і різноманітною була програма.

Тепло приймали глядачі гумористичні скетчі у виконанні аспірантів В. Андрієнка і М. Мірак'яна, студентів Т. Іванової, Л. Луценко, Ю. Смулянського, В. Мельник та ін. На фото (зліва): Т. Іванова і М. Мірак'ян.

В першому ряду — наші гості: моряки з французького судна «Роллон». (фото внизу)

Фото П. Дутка

Спорт

НА СТАДІОНІ І В ЗАЛІ

Така перемога не радує

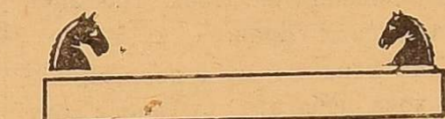
У командній першості вузів з шахів дружній колектив нашого університету посів у цьому році перше місце і завоював перехідний кубок редакції газети «Комсомольське плем'я».

Це дало йому право продовжити боротьбу — на цей раз в командній першості серед спортивних клубів вузів України, яку проводить Українська рада «Буревісника».

Нещодавно відбулась перша гра, в якій команда університету зустрілась з шахістами Миколаївського кораблебудівельного інституту. У складі кожної команди — 5 чоловіків і одна жінка.

Треба сказати, що цю зустріч наші шахісти провели на досить низькому спортивному рівні.

На першій дошці чемпіон університету Л. Чепурний грав з кандидатом в майстри Стариковим. Чепурний непогано розіграв складний варіант сіциліанського захисту і одержав кращу позицію. Його фігури були грізно націлені на чорного короля. Здавалось, що розв'язка ось-ось настане. Але у вирішальний момент Чепурний некоректно пожертвував туру, а по-

тім і коня, розраховуючи дати чорному королю, мат. Коли виянилось, що це неможливо, Чепурний здався.

Г. Полікарпов, який грав на другій дошці, поставив свого противника — миколаївського першорозрядника Кваса перед досить складними проблемами в захисті Філідора. На дошці було зроблено всього двадцять ходів, а контрольна стрілка Кваса вже «висіла». В безнадійному становищі він прострочив час, і йому було зараховано поразку. Ця партія є найкращою у цьому матчі.

Слабо провели свої партії наші першорозрядники В. Наврозов і В. Павлов, що грали відповідно на третій і четвертій дошках. Отримавши по дебюту перспективні позиції, обидва надалі вели боротьбу без всякого плану. Відомо, що така гра до добра не приводить. Після п'яти годин гри партії були відкладені. Точний аналіз показав,

що у Наврозова очевидний результат — нічия, а Павлов лише може мріяти про неї.

Але Павлову пощастило — миколаївський шахіст записав при відкладенні невірний хід, і партія закінчилась вничью після зайвих спроб останнього виграти її.

На п'ятій дошці В. Могильницький, скориставшись з пасивної гри свого противника, перехопив ініціативу і рядом точних ударів придбав декілька пішаків, після чого гра йшла «в одні ворота». Згодом Могильницький одержав перемогу.

На жіночій дошці Іра Сапожникова грала з миколаївською школяркою. Хоч ця партія закінчилась нічийним результатом, наші шахістки було присуджено перемогу, бо за «Положенням про змагання» школярі не можуть брати участі в команді. Отже, остаточний результат зустрічі — 4:2 на користь команди університету.

Перемога нашої команди не радує, і до наступної гри наші шахісти повинні зробити належні висновки.

В. ЯКУБ.

Філологи перемагають...

Університетським гімнастам трохи не пошастило: вони вступили в боротьбу за звання чемпіонів університету під час літньої іспитової сесії. Однак, незважаючи на це, змагання були (як завжди) посправжньому масовими.

Відомо, що наші кращі спортсмени захищали честь університету в першості вузів міста з гімнастики, яке відбулось наприкінці квітня. Їх результати було автоматично перенесено в протоколи міжфакультетських змагань.

Серед чоловіків-першорозрядників перше місце зайняв фізик Євген Кривецький (100 балів), на другому — біолог Георгій Акулінін (95,6). У спортсменів 2-го розряду чемпіоном став філолог-дипломант

Анатолій Коломієць, а серед третьорозрядників — Роберт Арутюнян (фізфак).

В змаганнях жінок-першорозрядниць призові місця зайняли З. Демидова, В. Чакіна (хімфак) і Н. Андріашкіна (філфак). Серед другорозрядниць сильнішими були філологи Л. Кутепова та В. Бахмач.

В командному заліку перше місце завоювала команда філологічного факультету (ст. викладач фізвиховання — А. І. Шустер); на другому місці — фізики і на третьому — команда механіко-математичного факультету.

Для філологів перше командне місце — великий і заслужений успіх. Всі члени команди зробили все

можливе, щоб гідно захистити спортивну честь факультету. Невдало виступили географи (7 місце), а один з найсолідніших факультетів — історичний (ст. викладач фізвиховання — О. Л. Крижанівський) вже кілька років зовсім не виставляє команди на гімнастичні змагання.

На жаль, серед глядачів ми не побачили представників госпчастини, а їм було на що подивитись у спортзалі. Стеля не вибілена, стіни брудні, освітлення погане — хіба такий вид залу личить першому вузові міста?

Але «внесок» госпчастини в організацію спортивної роботи — це тема для окремої, великої розмови.

С. БУТЕНКО.

...і програють

Футбольний матч між командами істфаку та філфаку мав принциповий характер. Адже результат цієї зустрічі визначав переможця, який завоює кубок ОДУ з футболу.

На жаль, гра відбулась саме тоді, коли на всіх факультетах вже йшли заліки та іспити, і тому на трибунах університетського стадіону було небагато глядачів.

А зустріч була цікавою: і тому, що колективи цих факультетів — давні суперники в усіх галузях, і тому, що на полі зібралась більшість збірної університету: П. Салтановський, Л. Безвершенко, Г. Голумбієвський, П. Шевцов та ін.

У першій половині рахунок від-

крили історики: відмінно вийшов на м'яч Г. Цветковський, воротар

філологів М. Пасініченко зайняв невдалу позицію і був вимушений дістати м'яч з воріт. Всі спроби нападників філфаку змінити рахунок не мали успіху. Їм довелося зазнати гіркоту поразки (0:1). А почесний кубок завоювали історики.

До речі, про кубок. Як правило, на кубкових змаганнях сам кубок знаходиться на полі під час гри (тим більше фінальної). Наш же кубок залишився десь: чи в комітеті комсомолу, чи на кафедрі фізвиховання. А не завадило б вручити його переможцям зразу ж після закінчення фінального матчу.

Л. ІВАНОВ.

ЦІКАВО ДЛЯ ВСІХ

Етимологія — слово запозичене з грецької мови. У мовознавстві слово етимологія стало терміном, який тепер вживається в значенні вчення про походження і утворення слова. В перших східнослов'янських граматиках слово етимологія перекладалося як «истинословие».

Відомо, що людство вже здавна цікавилось не тільки походженням та історією своєї мови, а й походженням та історією окремих слів рідної мови. Із появою походження і утворення окремих слів згодом почали складатись словники, які й стали називатись етимологічними.

Етимологічні словники мають велике теоретичне і практичне значення. Наукове значення таких словників полягає в тому, що вони допомагають зрозуміти не тільки закони і закономірності розвитку мови, а й історію творця цієї мови — народу. Практичне значення цих словників в тому, що вчителі мови, використовуючи їх, можуть докладно пояснити учням первісне значення того чи іншого слова, дальші зміни значення цього слова, походження і утворення його. А, як відомо, знання учнями історії слова, його утворення дуже сприяє підвищенню інтересу до мови, до її культури — до вироблення орфоепічних і правописних навичок.

Незважаючи на таке велике практичне значення етимологічних словників для потреб середньої і вищої школи, їх довгий час з багатьох причин взагалі і не укладали, і не видавали. Рецензований «Краткий этимологический словарь русского языка», виданий як посібник для вчителя середньої школи, є, по суті, першою ластівкою.

Коротко схарактеризуємо цей так потрібний для кожного учителя, і особливо для молодого, посібник.

У словнику подається етимологія таких груп слів:

1. слова спільнослов'янські, тобто слова, вживані у всіх сучасних слов'янських мовах;

2. слова східнослов'янські, тоб-

1) Н. М. Шанский, В. В. Иванов, В. В. Шанская, Краткий этимологический словарь русского языка, Пособие для учителя, Учпедгиз, 1961.

Роман сподобався

Хороша традиція в істориків — систематично обговорювати новини радянської літератури. Змістовно і цікаво пройшли обговорення книг В. Кожевникова «Знайомтесь, Балуев» та О. Гончара «Людина і зброя».

А нещодавно в аудиторії зібрались студенти і викладачі на диспут по роману К. Симонова «Живі і мертві». Вони вшанували вставанням світлу пам'ять Колесникова, Розенблада та інших студентів-істориків, які загинули під час Великої Вітчизняної війни.

Доцент В. С. Алексеев-Попов, учасник ленинградських боїв, детально зупинився на темі роману, мужності радянських людей з перші дні війни. Зі спогадами виступили Я. П. Зінчук і М. Є. Раковський.

то слова, вживані в російській, українській, білоруській мовах;

3. слова власне російські, тобто слова, властиві тільки російській мові;

4. іношомовні слова, що зайшли в російську мову з різних мов і в різний час.

Вже один перелік груп слів, етимологія яких подається в словнику, свідчить, що цей посібник вартий уваги не тільки вчителів російської, української та інших слов'янських мов, а й взагалі любителів «словесності».

Щоб мати уявлення, як саме розкривається етимологія окремих слів, подамо декілька прикладів:

Б а т о г. Общеславянское. Образовано с помощью суф. — о г (см. пирог, творог) от суц. б а т ь.

З а п а д н я. Восточнославянское Первоначальное значение — «засада». Образовано с помощью суф. — ь н я (совр. ня) от западати в значении «прятаться, скрываться, сидеть в засаде».

К а р и й. Древнерусское заимствование из тюрк. яз. В памятниках XIV в. отмечается в форме карый (ср. тюрк. кара — «черный»).

Н а о б у м. Собственно русское. Возникло путем префиксации посредством приставки о б от слова «обум», произведенного у м (см).

Така структура кожної словникової статті.

Ми з інтересом перечитали словник С. Г. Бархударов у передмові написав, що цей короткий етимологічний словник російської мови є поза всяким сумнівом серйозним, ґрунтовним і цілком науковим посібником. Ми поділяємо цю думку.

Доцент А. МОСКАЛЕНКО.

Тематична конференція

Дуже корисною в усіх відношеннях була для студентів-філологів тематична студентська конференція, присвячена 91-й річниці з дня народження В. І. Леніна. Готуючи свої доповіді, студенти детальніше знайомились з ленинськими роботами, використовували матеріали Московської Народи комуністичних і робітничих партій.

Немає сумніву, що студенти, які виступали з доповідями на конференції (такі, як М. Басенко, С. Шишова та ін.), будуть кращими і на літніх іспитах з історії КПРС.

П. ОСИПОВ,
студент II курсу філфаку.